

Változtatás átvezetésére

kötelezett példány:

nem kötelezett példány:

Példány sorszám:

Fogászati asszisztens feladatai részleges lemezes fogpótlás készítésekor MP 001.ST

Készítette: Fagyasné Tóth Katalin Gyöngyi
Fogászati asszisztens

Átvizsgálta: Dr. Hegedűs Csaba
a Bioanyagtani és Fogpótlástani Tanszék vezetője

Jóváhagyta: Dr. Bágyi Kinga
a Fogorvostudományi Kar dékánja

M ó d o s í t á s o k		
Sorszáma	Dátuma	Leírása
1.	2010. 05.03	Előlap, 3.,4., 5., 8., 9., pontok módosítása
2.	2019.11.18.	Előlap módosítás, 6, 7, 9/3 pont módosítása,
3.		

- 1./ Célja:**
- a fogazat funkciójának (rágás, beszéd,) helyreállítása
 - a foghiány okozta későbbi, következményes elváltozások (túlterhelés) megelőzése, késleltetése
 - esztétika helyreállítása
- 2./ Fogalma:** a részleges, lemezes fogpótlás olyan kivehető fogmű, amely a szájban nagyobb helyet foglal el, mint a természetes fogak, mert beborítja a szájnyálkahártya (fogatlan gerinc, palatum) egyes területeit is, és a processus alveolaris elsorvadt részeit is pótolja (műíny).
- 3./ Alkalmazási területei:** részleges foghiányok pótlása amikor csak kivehető fogpótlás készíthető. Azokban az esetekben, amikor a páciensnek vannak még ugyan természetes fogai, de a megmaradt fogak száma a fogak parodontális, cariológiai állapota vagy a fogíven belüli elhelyezkedés nem teszi lehetővé a hídkészítést, akkor részleges kivehető fogpótlást készítünk.

4./ Részleges lemezes fogpótlás részei és feladata, jellemzői

A.) alaplemez

feladata:

- a rágónyomás közvetítése a nyálkahártya csontalapzatra, valamint a pótlás egységbe foglalása
- a fogmű megtámasztásának az eszköze

részei: nyereg, összekötő rész, retenció eszközei pl: kapcsok, precíziós horgonylat elemei

- nyereg feladata:

(műínyt és a műfogakat hordozza)

- összekötő rész (konektor) feladata:

egységbe foglalja a fogpótlást

- linguális ív
- palatinális lemez

- anyaga:

- fém
- akrilát
- fém+akrilát

Fém alaplemez jellemzői:

- redukálható
- jó hővezető
- könnyen tisztítható
- korrekciója nehéz

- rosszabbul tapad mint az akrilát
- súlya nagyobb mint az akriláté
- elkészítése bonyolultabb technikai háttérrel igényel
- kapocsrendszer együtt önthető vele
- anyaga ált. kobalt-króm ötvözet

Akrilát lemez jellemzői

- nem redukálható
- hőszigetelő
- vastagabb
- súlya kicsi
- könnyen korrigálható
- tapadása jobb
- alábélelhető
- nehezen tisztítható —>stomatitis protetica

B.) műfogak

- A lemezes fogpótlás aktív része
- feladata az étel felaprítása
- esztétikai és fonetikai szerepe is jelentős

C.) Műíny

Feladata:

- a műfogakat az alaplemezhez rögzíti és egységbe foglalja
- processus alveolaris hiányzó részét pótolja
- anyaga akrilát

D.) Az elhorgonyzás megtámasztás eszközei

kapcsok :

- drót kapocs(Bonyhard, Budlong kapocs, stb.)
- öntött kapocs (pontosan illeszkedik a fog felszínére, Ney-kapocsrendszer) rágófelszíni támasztékuk a fogmű megtámasztásában vesz részt
- akrilát kapocs (csak ideiglenes célú fogműveken)

Finommechanikai rögzítő eszközök (elhorgonyzás + megtámasztás)

- **csúsztató:** hatásmechanismusa a surlódáson alapul

a patrix (apai rész) nyúlványa a matrix (anyai rész)
pontos üregébe csúszik

- extrakoronális - támfogkoronához rögzítjük
- intrakoronális - támfogkoronába építjük

- **Nyomógombos horgony** – (Ceka horgony) OT-CAP
- **Izületes erőtörők** - lehetővé teszik a protézis támfogtól független mozgását is
- **Merevítő rudas elhorgonyzás**

Lényege: a maradékfogak merevítése a támfogak rudakkal való összekötése útján. A rúdhoz izületesen csatlakozik, a protézis alaplemezébe rögzített matrixrész, amely az elhorgonyzást biztosítja

Teleszkóprendszer:

- a protézis dentális megtámasztását és elhorgonyzását biztosítja
 - **cilindrikus** (Henger alakú)
súrlódási erő nagy, retenció jó megemelt helyzetben is
 - **kónuszos**
- csak alap helyzetben rögzít hatásosan
 - **cilindrokónuszos**
- az előző kettő kombinációjából áll

5./ Műszerasztal előkészítése:

folyadék tárolására alkalmas üvegek (alkohol, hidrogén, benzín tonogén)
előzetesen fertőtlenített acélfúrók (könyökdarabba)
gyémánt FG fúrók turbinába
vatta, vattarolni
kézidarabok (könyök, turbina, egyenes darabok, frézerek)
steril műszertálcák, eszközök

- tükör, szonda, csipesz
- Williams , gömbtömő, exkavátor, Heidemann spatula
egyszerhasználatos fecskendő, tű, érzéstelenítőszer
pohár, nyálszívó, partedli

6./ Munkaasztal előkészítése:

cementek (beragasztáshoz)
keverő tálkák
lenyomatanyagok - alginát
- alap-nyomatanyag
- higan folyó lenyomatanyag

keverő spatulák, üveglap
lenyomatkanalak, leukoplaszt
lenyomat pisztoly, keverőcsőr, keverő kanül
patron (zárt rendszer, automatikus adagolás, keverés)
fogszínkulcs, artikulációs papír
viasz, borszesz-égő, viaszkés

7./ Lenyomatanyagok keverése

alginát lenyomatanyagok, keverési arány a mércéknek megfelelően
alaplenyomat (Szilikon bázisú) mérőkanálnyit kiveszünk a két komponensből és összekeverjük.
higanfolyó (Szilikon bázisú) lenyomat anyagot tartalmazó tubust a pisztolyba helyezzük, megfelelő keverőcsőrrel és az alaplenyomatot tartalmazó kanálba nyomjuk.

8./ Munkafázisok

Az esetleges rögzített pótlás elkészítéséhez

- státuszfelvétel, kezelési terv, árajánlat
- maradék fogak csiszolása
 - lenyomatvéétel
 - harapás
 - csonkvédelem
 - vázpróba
 - kész koronák beragasztása

9./ Az asszisztens feladatai részleges lemezes fogpótlás készítésekor

1. Anamnézis, kezelési terv, dokumentáció

- műszerasztal előkészítése (tükör, szonda, csipesz)
- beteg elhelyezése a fogászati székben
- a beteg öltözékének védelmére nyálkendő

2. Lenyomatvéétel

- műszerasztal előkészítése (tükör, szonda, csipesz)
- beteg elhelyezése a fogászati székben
- a beteg öltözékének védelmére nyálkendő
- lenyomatkanalak kiválasztása
- lenyomathoz előkészülünk
- beteg kezébe vesetálat adunk
- lenyomatanyagokat megkeverjük
- lenyomatokat fertőtlenítjük
- a következő kezelés időpontjának egyeztetése után a beteg távozik

- műszerek fertőtlenítése, tisztítása, előkészítése sterilizáláshoz
- fogászati kezelőegység fertőtlenítése

3. Centrális reláció meghatározása

- műszerasztal előkészítése (tükör, szonda, csipesz)
- beteg elhelyezése a fogászati székben
- a beteg öltözékének védelmére nyálkendő
- viasz, viaszkes, borszesz égő, leukoplast, tolómérő, alkoholos filctoll
- fogszínkulcs, kézitükör
- a következő kezelés időpontjának egyeztetése után a beteg távozik
- műszerek fertőtlenítése, tisztítása, előkészítése sterilizáláshoz
- fogászati kezelőegység fertőtlenítése

4. Fogpróba

- műszerasztal előkészítése (tükör, szonda, csipesz)
- beteg elhelyezése a fogászati székben
- a beteg öltözékének védelmére nyálkendő
- kézi tükör
- fraeser, artikulációs papír
- viasz, viszkés, borszesz égő, leukoplast, tolómérő
- a következő kezelés időpontjának egyeztetése után a beteg távozik
- műszerek fertőtlenítése, tisztítása, előkészítése sterilizáláshoz
- fogászati kezelőegység fertőtlenítése

5. Részleges fogsor átadása

- műszerasztal előkészítése (tükör, szonda, csipesz)
- beteg elhelyezése a fogászati székben
- a beteg öltözékének védelmére nyálkendő
- freaser, egyenes darab, flaggs, tükör, csipesz, szonda
- kézi tükör, krampon fogó
- műszerek fertőtlenítése, tisztítása, előkészítése sterilizáláshoz
- fogászati kezelőegység fertőtlenítése

6. Gondozás, ellenőrzés

- műszerasztal előkészítése (tükör, szonda, csipesz)
- beteg elhelyezése a fogászati székben
- felvilágosítás a protézis helyes használatáról, tisztításáról
- esetleg ha valahol tör a protézis, akkor freaserrel a felesleget az orvos elveszi
- kapsok igazításához krampon fogó

10./ Felhasznált irodalom: Dr. Orosz Mihály: Fogászati asszisztensek és dentál higiénikusok könyve
Dr. Fábián Tibor: Bevezetés a fogpótlásba